

Datum 2025-10-03

Informationsklass Öppen

Diariennr (åberopas) A434.045/2025

Saknr 000

Polismyndigheten

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L4@regeringskansliet.se

Er referens Ju2025/01540

Utökade befogenheter för civilanställda vid Polismyndigheten att utreda brott (Ds 2025:20)

Sammanfattning

Polismyndigheten välkomnar promemorians förslag om att det ska vara möjligt att ge civilanställda vid Polismyndigheten befogenhet att vidta vissa brottsutredande åtgärder innan förundersökning har hunnit inledas (inom en s.k. primärutredning), vilket också medför att dessa civilanställda kan genomföra förenklade utredningar enligt 23 kap. 22 § rättegångsbalken.

Polismyndighetens synpunkter

Befogenhet att vidta vissa utredningsåtgärder inom en primärutredning föreslås kunna ges till civilanställda som Polismyndigheten har utsett (se den föreslagna bestämmelsen i 23 kap. 3 a § rättegångsbalken). Detta innebär, som också konstateras på s. 34 i promemorian, att endast civilanställda som har tillräcklig kompetens, utbildning och erfarenhet ska få hålla förhör och vidta utredningsåtgärder innan en förundersökning har hunnit inledas.

Såsom konstateras i promemorian har särskilt utsedda civilanställda inom Polismyndigheten under lång tid haft befogenhet att hålla förhör och utföra andra utredningsåtgärder inom förundersökning (s. 33). Mot denna bakgrund delar Polismyndigheten bedömningen att en stor andel av de civilanställda redan har den kompetens och utbildning som behövs för att utföra flera av de arbetsuppgifter som hör till utredningsverksamheten (s. 33). Vidare instämmer Polismyndigheten i slutsatsen att det inte bedöms vara en större förändring i de civilanställdas nuvarande arbetssätt att låta civilanställda med tillräcklig erfarenhet av utredningsverksamheten på eget ansvar hålla inledande förhör och vidta vissa enklare utredningsåtgärder inom ramen för en primärutredning (s. 33). Vad som nyss anförts utesluter givetvis inte att vissa utbildningsinsatser kan bli aktuella.

På s. 33 i promemorian konstateras att tvångsåtgärder inte kommer att kunna användas i primärutredningen och att de förhör som är aktuella normalt kommer att hållas med personer som självmant kontaktat Polismyndigheten och som önskar medverka i utredningen. Till följd av detta delar Polismyndigheten slutsatsen att den föreslagna utvidgningen av de civilanställdas befogenheter inte bedöms innebära några arbetsmiljörisker för dessa (s. 33).

Den föreslagna regleringen kommer enligt Polismyndigheten att göra det möjligt att i fler fall säkra bevisning i ett tidigt skede av en utredning och medföra att myndighetens resurser kan användas på ett mer effektivt sätt.

Ett genomförande av förslagen kommer också, enligt Polismyndighetens uppfattning, att innebära positiva effekter för de personer som kontakter myndigheten för att anmäla brott eftersom dessa personer, om förslagen genomförs, ofta kommer att kunna lämna sina uppgifter i ett sammanhang och vid ett tillfälle.

Polismyndigheten anser slutligen att det är positivt att det i promemorian föreslås att det ska förtydligas att åklagares möjlighet att uppdra åt en viss tjänsteman att vidta en åtgärd som hör till en förundersökning inte bara omfattar polismän utan även civilanställda vid myndigheten.

Konsekvenser för Polismyndigheten

Den föreslagna regleringen bedöms få positiva effekter för Polismyndighetens brottsbekämpande verksamhet, främst genom att den gör det möjligt att i fler fall säkra bevisning i ett tidigt skede av en utredning och genom att den medför att myndighetens resurser kan användas på ett mer effektivt sätt.

Även om förslaget i sig innebär en minskning av statens utgifter så befinner sig Polismyndigheten i en tillväxtfas, varför myndighetens kostnader totalt sett inte kommer att minska till följd av förslaget.

Yttrandet har beslutats av juristen Lars Stark efter föredragning av juristen Mikael Karlsson. Vid den slutliga handläggningen har rättschefen Gunilla Hedwall deltagit. Rikspolischefen Petra Lundh har informerats om remissen.

POLISMYNDIGHETEN

Lars Stark

Mikael Karlsson

Dokumentet har fastställts digitalt och har inga underskrifter.

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli